

Seznam publikacij Založbe ZRC, ki bodo predstavljene na četrti redni novinarski konferenci v letu 2019. Ta bo v torek, 24. septembra 2019, ob 11. uri v Atriju ZRC.

Naslov: **Berlin**

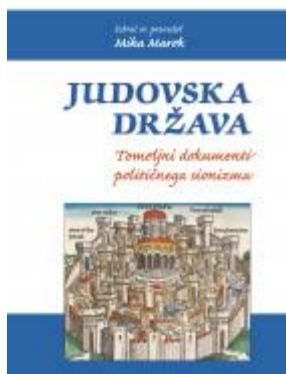

Avtor: Jason Lutes
Prevedli: Jakob Rotar; pesmi: Matej Krajnc; spremna besedila: Breda Luthar
Uvod v slovensko izdajo: Oto Luthar
Leto: 2019
Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC
Izdajatelj: Inštitut za kulturne in spominske študije
ISBN: 978-961-05-0213-5
Specifikacija: trda vezava • 19,2 × 26 cm • 618 strani
Cena: 49,00 EUR

Monumentalna trilogija ameriškega avtorja Jasona Lutesa je postavljena v weimarsko Nemčijo tik preden so leta 1933 oblast prevzeli nacisti. Burno, delno kaotično in protislovno 5-letno zgodovinsko obdobje je izvrstno prikazano skozi prigode več likov iz različnih družbenih skupin takrat tako svetovljanskega kot dekadentnega in politično razcepljenega Berlina. Dogajanje povezujeta osebni zgodbi kritičnega novinarja Severinga in sveže študentke Marthe, ki vsak na svoj način opazujeta dogajanje okoli sebe. Razločna (ligne claire) in realistična risba, pospremljena s posrečenimi grafičnimi vložki, predvsem pa subtilen pripovedni način z močno zgodbo Berlin postavljajo na vidno mesto med zgodovinskimi risoromani, kot je Maus Arta Spiegelmana. Slovenski prevod integralne različice risoromana, ki je nastajal vse od leta 1996, je objavljen nekaj mesecev po prvem izidu trilogije v eni knjigi in slovenskim bralcem ponuja žal prereditko možnost branja tega v svetu vse bolj priljubljenega in cenjenega žanra.

Naslov: **Judovska država. Temeljni dokumenti političnega sionizma**

Izbral in prevedel: Miha Marek
Leto: 2019
Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC
Izdajatelj: Inštitut za kulturne in spominske študije
ISBN: 978-961-05-0214-2
Specifikacija: trda vezava • 14,5 × 20,5 cm • 316 strani
Cena: 21,00 EUR

Antologija *Judovska država: temeljni dokumenti političnega sionizma* prinaša spise šestih avtorjev, ki so ob koncu 19. stoletja odigrali ključno vlogo pri oblikovanju sionizma, ideologije in gibanja za narodno samoodločbo Judov v lastni domovini. Filozof Moses Hess, zdravnik Leon Pinsker, rabin Isaak Rülff, publicist Nathan Birnbaum, novinar Theodor Herzl ter kulturni kritik Max Nordau analizirajo ekonomsko bedo, družbeno izključenost, politično razdrobljenost in kulturno krizo Judov v Evropi in po svetu. Postavljajo tezo, da je vzrok judovske stiske anomalni položaj Judov kot naroda brez domovine. Zagovarjajo, da morajo Judje pridobiti neko ozemlje kot narodno last in tam ustanoviti avtonomno politično občestvo. Predlagajo tudi diplomatske in praktične načine za doseg tega cilja. Na podlagi teh idej se je na prelomu 19. in 20. stoletja razvilo sionistično gibanje, ki se je osredotočilo na Palestino kot judovsko domovino. Petdeset let kasneje je to gibanje doseglo ustanovitev države Izrael. Sionizem kot specifični judovski nacionalizem je bistven element moderne judovske zgodovine. Hkrati pa brusi razumevanje drugih nacionalizmov, zgodovinskih in sedanjih.

Naslov: **Kritika črnškega uma**

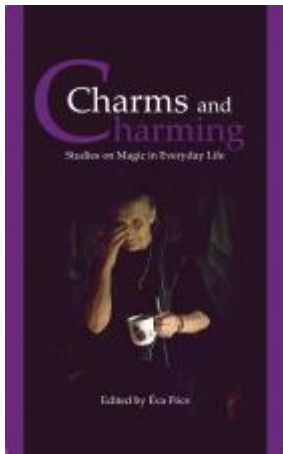
Avtor: Achille Mbembe
Prevedla: Suzana Koncut
Spremna beseda: Marina Gržinić, Lev Kreft
Leto: 2019
Zbirka: Philosophica Moderna
Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC
Izdajatelj: Filozofski inštitut
ISBN: 978-961-05-0194-7
Specifikacija: mehka vezava • 13 × 20 cm • 312 strani
Cena: 24,00 EUR

Achille Mbembe je eden najprodornejših teoretikov globalnega kapitalističnega neoliberalnega sveta. Rodil se je leta 1957 v nekdanji francoski koloniji Kamerun, izobraževal se je v Franciji in doktoriral iz zgodovine na Sorboni. Danes poučuje na Inštitutu za družbene in ekonomske raziskave Wits (Institute for Social and Economic Research, WISER) v Južnoafriški republiki. Kot neizprosni kritik zahodne dominacije v času postkolonializma, ki razvija in nadaljuje klasično prelomno delo Frantza Fanona, sodi med ključne figure kritične misli danes.

Leta 2013 je izdal provokativno, v več jezikov prevedeno knjigo *Critique de la raison negre* (*Kritika črnškega uma*). Mbembe se v knjigi spoprime z idejo drugosti in razlike, ki sta postali ključni vzvod za učinkovitejše upravičevanje razmerij nadvlade in izkoriščanja, ki so dosegla vrhunec s trgovino s sužnji, kolonizacijo, suženjstvom in z apartheidom; to je pogled, ki ga primerja z »delirijem« in ki je v nedavni evropski zgodovini pripeljal do številnih katastrof. Mbembe trdi, da Evropa izpričuje mišljenje, ki je zakoreninjeno v kolonializmu in ki si ne more zamisliti sveta kot so-pripadanja.

Naslov: **Charms and Charming. Studies on Magic in Everyday Life**

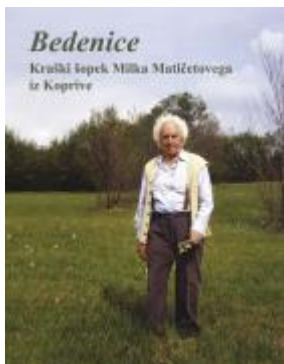
Uredila: Éva Pócs
Leto: 2019
Zbirka: Studia mythologica Slavica – Supplementa Supplementum 15
Jezik: angleški

Založnik: Založba ZRC
Izdajatelj: Inštitut za slovensko narodopisje
ISBN: 978-961-05-0215-9
Specifikacija: trda vezava • 17 × 24 cm • 312 strani
Cena: 24,00 EUR

Avtorji prispevkov: Svetlana Adonyeva, Saša Babič, Valer Simion Cosma, Maria Eliferova, Liudmila Fadeyeva, Henni Ilomäki, Toms Җencis, Olga Khristoforova, Louise S. Milne, Davor Nikolić, Éva Pócs, Evelina Rudan, Alevtina Solovyeva, Eszter Spät, Josipa Tomašić, Inna Veselova, Vilmos Voigt, Deniver Vukelić, Zsuzsa Závoti

Knjiga (*Zagovori in zagovarjanje: Študije o magičnem v vsakdanjem življenju*) je skupno delo osemnajstih uglednih evropskih raziskovalcev verbalne magije in zdravljenja z zagovori. Prispevki so posvečeni fenomenološkim in teoretskim raziskavam zagovarjanja, pri čemer avtorji uporabljajo številne metodološke pristope in obravnavajo zelo različne teme, od vprašanj izvora ustnega izročila do recepcije in razširjenosti zagovarjanja. Osrednja tema raziskav je zagovarjanje, ki je najbolj poetična oblika besedne magije. Zagovori so v Evropi še vedno razširjen žanr in vsebujejo zelo stare elemente magije. Poleg pestrega metodološkega spektra zaobjemajo študije tudi široko geografsko območje: od Anglije do Rusije in Irana, vključujejo tudi Slovenijo.

Naslov: **Bedenice. Kraški šopek Milka Matičetovega iz Koprive**

Avtor: Božidar Premrl

Leto: 2019

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za slovensko narodopisje

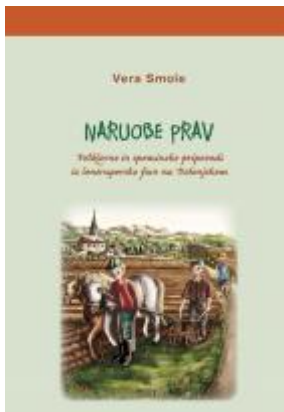
ISBN: 978-961-05-0200-5

Specifikacija: trda vezava • 20 × 25,5 cm • 468 strani • ilustrirano

Cena: 39,00 EUR

Bedenice so tretja knjiga, ki jo avtor posveča Koprivi na Krasu. V njej ima glavno besedo pokojni etnolog in slovstveni folklorist Milko Matičetov mednarodnega slovesa, ki je zapustil ogromno neobjavljenih zapisov iz Koprive in kraške okolice. Obsežnost, bogastvo in pestrost teh domoznanskih, etnografskih in folklorističnih zapiskov, ki so nastajali od njegovih mladih let dalje, so narekovali še eno zajetno knjigo, katere poglobljena vsebina sega od zgodovinskih izročil iz starih in polpreteklih časov ter folklornih in drugih ljudskih pripovedi, zgodb, pronicljivih portretov vaščanov in vaščank do raznih anekdot, pravljic, pesmi, molitev, pregovorov, rekov, vaških *špotljivk*, starih narečnih besed in drugega drobiža. Njegova rokopisna zapuščina je dopolnjena s prepisi tonskih posnetkov pripovedovalcev in pevcev iz Koprive, ki jih je prispeval Glasbenonarodopisni inštitut iz Ljubljane, avtor knjige pa jo je še obogatil z živim kraškim izročilom ter s sorodnimi zapisi in objavami drugih avtorjev, med katerimi je treba posebej omeniti zapiske avberskega župnika Virgila Ščeka. S to knjigo je sklenjena trilogija o Koprivi, ki obsega materialno, družbeno in duhovno kulturo kraških ljudi.

Naslov: **Naruobe prav. Folklorne in spominske pripovedi iz šentruperske fare na Dolenjskem**

Avtorica: Vera Smole

Ilustracije: Pera Maro

Uredil: Vera Smole, Aleksandra Repe, Marija Stanonik

Spremna beseda: Jože Uhan, Vera Smole

Leto: 2019

Zbirka: Glasovi 52

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za slovensko narodopisje

ISBN: 978-961-05-0197-8

Specifikacija: trda vezava • 14 × 20,5 cm • 564 strani

Cena: 25,00 EUR

52. knjiga iz zbirke Glasovi prinaša 684 enot folklorne ustvarjalnosti, zbranih na območju starodavne šentruperske fare, manjše dolenjske Občine Šentrupert z okrog 2.900 prebivalci. Bogastvo in lepota pokrajine sta omogočala pestro posvetno in cerkveno zgodovino, domačemu življu pa z njima in ujmami povezane boljše in slabše čase. Da zadnjih ni bilo malo, pričajo pretresljive socialne pripovedi, vera v različne oblike nadnaravnega, predvsem pa številne anekdote in šaljive pripovedi, s katerimi so bodrili sami sebe. Posebnost pa so morda tiste, ki izkazujejo zelo pretanjen občutek za jezik, kar želi poudariti tudi naslov knjige *Naruobe prav*. V 35 letih je pri zbiranju gradiva sodelovalo 87 pripovedovalcev. Skoraj vse pripovedi so poenostavljeno zapisane v domačem narečnem govoru. Pripovedi so v skladu s folkloristično stroko razvrščene v 11 poglavij. Vsako poglavje uvaja vsaj še en folklorni obrazec ali pesem. Knjigo poživljajo pravljичne ilustracije Petre Marovt - Pere Maro.

Naslov: **Prostomorfemskost v slovenščini**

Avtorica: Andreja Žele
Leto: 2019
Zbirka: Lingua Slovenica 15
Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC
Izdajatelj: Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša
ISBN: 978-961-05-0199-2
Specifikacija: mehka vezava • 14,5 × 21 cm • 382 strani
Cena: 19,00 EUR

Namen monografije je predstaviti in opredeliti, katere besed(ic)e nastopajo v vlogah prostih morfemov, na katere polnopomenske besede se ti prosti morfemi navadno pomensko in skladenjsko navezujejo, in kakšna in kolikšna je vloga prostih morfemov v slovenščini. Delo sestavljajo poglavja: Prostomorfemskost, Prostomorfemskost med leksemom in povedjo, Prostomorfemskost kot slovnica v slovarju: slovarski prikaz prostomorfemskosti in še Priloga: referenčni članki. Naslovi usmerjajo iz teorije v prakso, osnovnemu besedilu pa so za posamezne osvetlitve še posebej, v prilogi, dodani članki, ki podrobneje razčlenjujejo posamezne pojave in probleme. Prostomorfemskost do neke mere rahlja meje leksemov in tako odločilno vpliva na pomenska in slovnična razmerja med leksemi, s tem pa sgradi in sooblikuje slovensko skladnjo.

Naslov: **Družbena in identitetna mobilnost v slovenskem prostoru med poznim srednjim vekom in 20. stoletjem**

Naslov: Družbena in identitetna mobilnost v slovenskem prostoru med poznim srednjim vekom in 20. stoletjem
Uredil: Boris Golec
Leto: 2019
Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC
Izdajatelj: Zgodovinski inštitut Milka Kosa
ISBN: 978-961-05-0204-3
Specifikacija: trda vezava • 17 × 23,5 cm • 486 strani
Cena: 32,00 EUR

Avtorji prispevkov: Matjaž Bizjak, Boris Golec, Vanja Kočevar, Dušan Kos, Miha Kosi, Neva Makuc, Željko Oset, Miha Preinfalk, Miha Seručnik, Sebastjan Vörös, Žiga Zwitter, Lilijana Žnidaršič Golec

»Družbena mobilnost« je koncept, ki slovenskemu zgodovinopisju ni neznan, vendar je bil doslej razmeroma redko in parcialno uporabljen. Med problemsko izrazito zanemarjene vidike sodijo družbena mobilnost v času več generacij, razmerja med individualno in skupinsko mobilnostjo ter gibanje posameznikov in skupin po družbeni lestvici navzdol. Predmet pričujoče monografije so pojavi in procesi, ki spremljajo ali so sestavni del daljnosežnih družbenih premikov. V opredelitvi »družbena in identitetna mobilnost« so v grobem zajeti trije temeljni elementi: 1) mobilnost posameznikov, skupnosti in skupin na družbeni lestvici v krajšem in daljšem časovnem izseku, 2) spremembe v njihovi identiteti, ki so z družbeno mobilnostjo neposredno ali posredno povezane, in 3) mobilnost kolektivnih identitet, ugotovljiva skozi daljša časovna obdobja. Vse tri našteje elemente vključuje tudi t. i. konfesionalna mobilnost (spreminjanje konfesionalne pripadnosti), ki ima svoje specifičnosti, a je hkrati neredko tesno povezana z družbeno oziroma z identitetno mobilnostjo ter z vprašanjem konfesionalne identitete kot take.

Naslov: **Rodbina Gall in njene veje v srednjem veku**

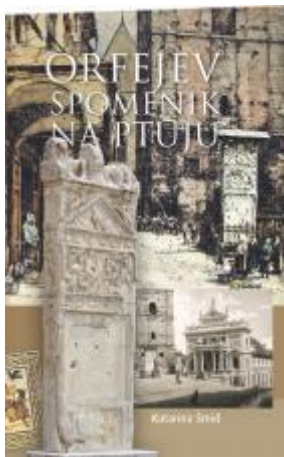
Avtor: Matjaž Bizjak
Leto: 2019
Zbirka: Thesaurus memoriae Opuscula 7
Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC
Izdajatelj: Zgodovinski inštitut Milka Kosa
ISBN: 978-961-05-0201-2
Specifikacija: mehka vezava • 17 × 23,5 cm • 228 strani • ilustrirano, rodbinska debela (6 prilog)
Cena: 27,00 EUR

Rodbina Gall in njene veje v srednjem veku je celostna zgodovinska študija o plemiški rodbini z genealoškega in posestno-zgodovinskega vidika. Obravnava eno pomembnejših plemiških rodbin v srednjeveškem slovenskem prostoru, katere zgodovina je prvič v celoti obravnavana na podlagi vseh ohranjenih oziroma poznanih in dostopnih originalnih zgodovinskih virov.

Galli izvirajo iz Bavarske, od koder so se v začetku 13. stoletja pod okriljem andeških grofov preselili na Kranjsko. Iz prvotnih posestnih jeder na Gamberku in Mekinjah se je rodbina v teku naslednjih treh stoletij razcepila v več vej (Gallenberg, Gall-Lebek, Gall-Rožek, Gall-Gallenstein, Gall-Motnik, Gall-Pukštajn), ki so s širitvijo posesti pridobile nadzor nad večjim delom Zasavja ter posegle tudi na Dolenjsko in Štajersko. Ves srednji vek so ohranjali stik z aktualnim vojaškim, političnim in kulturnim dogajanjem v regiji ter v službi vsakokratnih ključnih akterjev (Andeških, Spanheimov, Oglejskih patriarhov, Goriško-Tirolskih, Goriških, Habsburžanov in Celjskih) sooblikovali zgodovino slovenskega prostora.

Naslov: **Orfejev spomenik na Ptujju**

Avtorica: Katarina Šmid
Leto: 2019
Zbirka: Umetnine v žepu 16
Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC
Izdajatelj: Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta
ISBN: 978-961-05-0195-4
Specifikacija: mehka vezava • 21 × 13 cm • 60 strani
Cena: 10,00 EUR

Dr. Katarina Šmid, znanstvena sodelavka in docentka Univerze na Primorskem ter odlična poznavalka antične umetnosti, je v knjižici o Orfejevem spomeniku osvetlila enega najbolj občudovanih spomenikov na Slovenskem, ki opominja na čase, ko se je Ptuj imenoval Poetovio in bil mnogo večji in pomembnejši, kot je dandanašnji. Monumentalna nagrobna stela enega od mestnih veljakov morda še vedno stoji na svojem prvotnem mestu, od srednjega veka do sredine 19. stoletja pa je služila za pranger. Izjemen spomenik rimskega kiparstva je vzbujal pozornost že v 16. stoletju, v novejšem času pa skorajda ni bilo poglobljenih razprav o njem. Katarina Šmid je podrobno preučila reliefne upodobitve, jih primerjala s sorodnimi motivi na drugih antičnih umetninah, podvomila je o pravilnem branju danes komajda še vidnega napisa, predlagala novo datiranje veličastnega pomnika antične Petovione ter hkrati opozorila na nujne ukrepe za njegovo ohranitev.